

Michael Mansfield
Egy kiváló férfi

1.

– Á, Mr. Thompson! Fáradjon be, kérem! Már vártam Önt.

Mr. McAndrews nyájasan betessékelte irodájába a testes férfit, akit az egész húsfeldolgozó üzem megbízható és dolgos kollégaként ismert. És Mr. McAndrews, akinek személyes érdeke fűződött ahhoz, hogy jó kapcsolatokat ápoljon a beosztottjaival, még a legalsó polcon lévőkkel is, igyekezett ezt a tényt nem elfelejteni. Úgy döntött, itt az ideje jutalomban részesíteni a nyugodt, halk szavú, becsületes képű hentesmestert, Jerry Thompson, aki már négy éve szorgoskodik a mészárszékekben. Tapasztalatai alapján az ilyen gesztus jól szokott elsülni: ha egy kis nehézsége támad a bérek kifizetésénél, munkásai többsége nem zúgolódik miatta. Nem felejtik el, hogy ő egyaránt jutalmazza a tisztviselőket és a kétkezi munkásait is, esetenként eléggé nyomatékosan és látványosan. Ami aztán időről időre meg tudja menteni őt a szakszervezet kellemetlenkedéseitől, nem is beszélve egy munkabeszüntetés kínjairól, ha csúszik a fizetés...

– Köszönöm, uram – morogta némiképpen megilletődve Thompson, ahogy félszegen belépett az üzemigazgatói szobába. Soha nem hitte volna, hogy valaha is abban részesül, hogy megpillanthatja a főnök legendaszámba menő trópusi halait, amik úgy cikáztak a hatalmas, íróasztalnyi akváriumban, mint a kiszámíthatatlan villámok.

– Nos, Mr. Thompson, azért hívtam, mert... – Mr. McAndrews ide mindenképpen szükségesnek ítélte némi hatásszünetet, és érezhetően elérte vele célját. Sőt, túl is halad

azon. A vele szemben ülő, vaskos, megtermett, ám mégis valamiféleképpen egy békés csecsemőre emlékeztető, ötvenes férfi megszeppenni látszott. Ennek hatására az igazgató széles mosollyal folytatta mondandóját.

– ...Nem, nem, ó, nem, nincs semmi gond, Mr. Thompson! Éppen ellenkezőleg! Örömmel közlöm önnel, hogy figyelem és méltányolom az ön odaadó munkáját. Mert... no, nézzük csak, négy éve dolgozik nálam és soha, semmiféle gond nem akadt az ön munkájával kapcsolatban. Csendes, békés embernek ismertük meg, akinek még a szavát is alig hallani. Így jellemezték Önt a kollégái is. Valaki azt mondta önről: „kiváló ember”. Ez nagy szó, Mr. Thompson. Ez szeretetre és elismerésre vall. Azt hiszem, ön tényleg az, egy kiváló ember. És nem tudom, de megkockáztatom a véleményyt, nyilván azért ilyen nyugodt, mert a családi háttere is rendben van. Bár valóban erről sem tudunk semmit, csak azt, hogy ön nős és... egy gyermek édesapja, ugye? Jól tudom, Mr. Thompson?

Jerry Thompson nagyon lassan bólintott, mint aki még mindig nem érti, mit is akarnak tőle. Aztán, amikor felfogta, hogy mindez kedélyes körítése az ő méltatásának, megeredt a nyelve:

– Ó, igen. Hogyne. Nagyon kedves, csendes családot tudhatok a magaménak, uram. Nagyon nyugodt és békés napokat élhetek meg velük. És ezért hálás vagyok az Égnek.

Mr. McAndrews újra elmosolyodott: – Ez... – Aztán ismét jött egy kis hatásszünet, mely egyfajta meghatódottságot volt hivatva jelölni. – Ez, hogy úgy mondjam, igazán megkapó volt. Ha megkérdeznék róla, magam is azt szoktam mondani, hogy a férfi ereje a megfelelően vezetett, jó családi háttérből adódik. Igaz, kedves Mr. Thompson? Egy nyájas feleség, ami kellemessé teszi az otthont, és békével aranyozza be az estéket. No, meg egy jól nevelt gyermek. Iiigen-iiigen, mindez kincs a tevékeny férfi számára. Olyan ez, mint valami akkumulátortöltő. Nyilván ön is egyetért ezzel a mondásommal, Mr. Thompson, ugye?

– Hogyne, uram. A mi kis magánéletünk odahaza valóban a békéről meg az egyetértésről szól. Csendes esték, melyek vita nélkül és teljes összhangról zajlanak. Igen, uram, én ebből tudok valóban feltöltekezni és a munkámra koncentrálni.

– Helyes, Mr. Thompson. És most, amikor jó végszóként megemlítette a munkáját, nem is akarom az idejét rabolni. Azért kértem ide, mert kiváló teljesítményéért jutalomban kívánom részesíteni. Egy kisebb összeget, 500 fontot utalok át önnek, és még megtoldom egy aprócska gesztussal. Egy bónuszt kap tőlem, ami beváltható a Chefield-i Gold Dawn Motelbe, ahol a cég költségén egy hosszú hétvégét tölthet el. Kérem, vigye el oda ezt a kedves kis családját. És kívánom, hogy érezzék jól magukat azon a pazarszép tóvidéken.

Jerry Thompson lényéből még mindig nem szívódott fel a zavar és félszégesség, de arcát apró, meghatódott mosoly kezdte megszínezni.

– Á, ugyan... Á, nem kell, Mr. McAndrews... De tényleg... Köszönöm a jóságát, de igazán nincs szükségünk kiruccanásra... Igazán. Bár valóban nagylelkű ajándék... De tudja, mi olyan otthonülő fajta vagyunk. Főleg az asszony, meg a gyerek... Nincs szükségünk semmire és szeretünk otthon, a megszokott közegben lenni. Tudja, hogy van ez. És szabadjon megjegyezni, nem szeretném a céget sem kihasználni. Elégedett vagyok a fizetésemmel, és beérem ennyivel. De nagyon köszönöm, Mr. McAndrews. Nagyon köszönöm a jóságát. És a jutalmat is, ami viszont tisztelettel elfogadok, uram.

McAndrews elmosolyodott ezen az őszintének tűnő hajbókoláson. Az jutott eszébe, hogy akadnak még emberek, akik tényleg igyekeznek a tisztességre, még akkor is, ha a körülöttük élők szemében ezzel nem tűnnek másnak, mint ostoba veszteseknek. Az tény, hogy soha senki nem utasította vissza ezt a beutalót a Chefield-i apartmanba. De hát, mindig van egy első eset. Persze, neki így is jó, hiszen gondoskodni fog arról, hogy mindenki megtudja, ő felajánlotta ezt, csak Mr. Thompson nem

élt a lehetőséggel. És innentől kezdve a dolog már túl is van tárgyalva.

2.

Jerry Thompson még akkor is érezte magában azt a furcsa zsongást, ami elővette az igazgatói szobában, délelőtt, amikor munkaideje lejártával hazafelé tartott a Blade street macskakövein. A régi húsfeldolgozó mellett vitt az útja, amit rég bezártak, talán éppen azért, hogy ne akadályozza a kisebb mézárszékek és hentes-vállalkozások sikerét a környéken. Hamarosan kiért a kaszárnyaszerű, komor épületek árnyékából a szintén macskaköves, de jóval népesebb Cowfield-streetre. Itt mindig szorongott egy kicsit. Thompsom első ránézésre bármennyire tűnt is erőteljes alkatúnak, sajátos betegség markában sínylődött: tömegiszonya volt.

Mint ahogy mindig, most is megszorította lépteit, hogy mihamarabb maga mögött tudhassa a kisváros központját jelentő Cowfield-streetet. Ám valami megtorpanásra készítette, valami, ami belülről indult el benne. Egy érzés, meleg és nyájas...

Azon kapta magát, hogy átkelve a munkából hazafelé igyekvő emberek között – némelyikhez hozzá is ért, amit Thompson általában mindig is igyekezett elkerülni –, odalép a Greenland bankfiók falába szerelt pénzautomatához. A belső melegség arra hajtotta, hogy ezen a neves napon, amikor többéves munkáját elismerés koronázta, megjutalmazza azokat, akiknek mindent köszönhet. Igen, fel kell adnia jellemző fukarságát, amit apjától örökölt és most az egyszer meg kell örvendeztetnie családját. Az összeg, amivel ma jutalmazták, lehetőséget biztosít erre.

Jerry Thompson atyáskodó mosollyal húzta ki a gépből a bankkártyáját – nagy, vaskos keze sután fogdosta a vékony műanyag lapot –, majd a nyíláson előtűnő pénzt. Ezután szokatlanul felvillanyozódva elindult a supermarket felé.

3.

– Megjöttem!

Nem kiáltás volt ez, csupán valami félhangos megállapítás, egyfajta örömteli bejelentkezés. Jerry Thompson az idegeneknél és a tömegnél jobban csak a zajtól és a hangoskodástól irtózott. De kedélyesség bujkált a hangjában, ahogy belépett a félhomályos előszobába. Ledobta a két megtermett műanyag bevásárló zsákot a konyhapultra, ami zajosan koppant, az egyik el is dőlt, kiokádva magából néhány befőtt konzervet és pár szelet csokoládét. Jerry Thompson most ez sem zavarta; vigyorogva levette a cipőjét és vastag szőrmepapucsba bújt. Ezután szintén csak félhangon megismételte a bejelentkezést:

– Megjöttem! Sziasztok!

Meg sem várva, hogy a nappaliból bárki is elészaladjon, nekiesett a zsákoknak. A megszokott zaj, amit a nagyszoba felől hallott kiszivárogni, megnyugtatta: kicsi, kedves, nyugodt családja a tévét nézi, mint általában. És ez így van rendjén.

Örömmel ürítette ki a fóliazacskókat, majd miután végzett, gyorsan előhúzta az egyik polcról azt a megtermett füles tálcát, amin be szokta vinni a szobába az ételt. Kincseit, melyek bizonyára nagy örömet fognak okozni odabenn a feleségének és a lányának, kedves mozdulatokkal rakosgatta rá a tálcára és igyekezett esztétikát is belopni az elrendezésbe. Amikor elkészült vele, hátralépett, hogy művész módjára megszemlélje alkotását. Csokoládék: nagyobb táblák és apróbb szeletek, pudingok, gyümölcsös nyalánkságok, kekszek. Ó, igen, ez valóban meglepetés egy olyan családban, ahol általában nemigen jut pénz semmire...

Baljában megemelte a tálcát, mint egy pincér, még kedélyesen hajlongott is, hogy gyakorolja a mozdulatot, mielőtt

bemutatja kicsi családjának, aztán betolta a félig nyitott nappali-ajtót.

A nagyszoba félhomályával csak a színesen villózó televízió és a távoli sarkokban egy-egy falikart próbált harcra kelni, nem sok sikerrel. Két alak – egy kisebb és egy nagyobb – egymásnak dőlve terpeszkedett a kanapén, a készülék előtt, nyugodtan és csendben, mint akik elszenderedtek valamelyik unalmas műsor alatt.

– Hát, itt vagyok... – mosolyodott el Jerry Thompson a kanapén gubbasztók felé. – És ma ünneplünk, édeseim. Képzeljétek, az a pupák Mr. McAndrews végre felfedezte, miféle értékes munkaerőt tudhat a magáénak a személyemben. Különleges jutalmat kaptam. Képzeljétek... Kiváló embernek nevezett. Én pedig úgy gondoltam, ma nem garasoskodom. Ma ünneplünk egy kicsit, szívecskéim...

Várt egy kicsit, majd odaemelte a tálcát a két alak orra elé. Ezután az ajtó előtt gyakorolt tréfás meghajlásból mutatott be egyet és türelmesen várta, hogy valamelyik családtagja végre az édességért nyúljon.

– Ja, persze... Olyan sötét van itt... Nem látjátok, mit hoztam nektek... No, mindjárt. – Ezzel odalépett a bejárat melletti kapcsolóhoz. Egyetlen mozdulatára fényár töltötte be a nagyszobát, olyan, hogy maga, Thompson is hunyorgott néhány másodpercig. Aztán ugyanazzal a vidámsággal és elégedettséggel vitte vissza a tálcát a kanapén mélázó szeretteinek, mint az imént.

– Ó, igen, persze... Te, Emmám, szívem, mindig csak fogyókúrázol. Te, pedig, Janette, állandóan a fogadra hivatkozol. Hogy lehet, hogy ezt elfelejtettem? Pedig olyan örömmel hoztam nektek ezt a sok finomságot! Hát, most mi lesz velük? Kidobjam a szemétkébe?

Bőszen ingatta fejét, amiben némi beteges düh is érződött. De aztán lecsillapodott, hiszen így van rendjén náluk. Nem kell

mocorogni, zajongani, vihogni. Egyáltalán semmiféle felesleges zajt nem kell csinálni...

– Rendben van. Értem. Feláldozom magamat, de csak a ti örömeitekre, kicsinyeim. Mert meg vagyok elégedve a kis családommal. De azért egy kis kóstoló igazán megengedhető, nem, szépségeim?

Hogy Jerry Thompson választ várt-e a kérdésre, vagy nem, már maga sem tudta. Hiszen annyiszor játszotta már el ezt a jelenetet. Most is úgy tett, mint az elmúlt két évben. Csendben leült a kanapéra, kezébe vette az egyik kekszdarabot, majd odanyújtotta felesége szája elé.

Nem történt semmi és ez is természetes volt. Hiszen elég természetesnek tűnik, ha egy henteskéssel mellbe dőött, bebalzsamozott, ám ennek ellenére szépen, lassan foszlásnak induló női tetem nem fogadja el a felkínált harapnivalót. A barnás, lerohadt, pergamenszerű ajkak mögött mozdulatlan, sárgás fogsor látszódott ugyan, de éppolyan dermedten feszült össze, mint a két évvel ezelőtt beállt szörnyhalál pillanatában. Az élettelen szem, mely őrizte élete utolsó másodpercének borzalmas kínját, riadtan meredt a tévéképernyőre, mint aki örök elutasítással kívánja megtorolni férje kegyetlenségét.

– Hát, ha nem, nem, Emmám. Ha nem vigyázol drágám, valóban csont és bőr leszel. Na, és te, Janette?

Thompson egy kicsit nagyobbbat nyújtózott, hogy elérje a feleségének dőlt testet. A tízéves forma kislány torkán penge okozta hatalmas seb tátongott, amitől a feje valamennyire hátrabillenve dermedt meg. Olyannak tűnt, mint aki sértetten bámulja a plafont, míg apja erkölcsi prédikációját kénytelen hallgatni. Bőre már rég elvesztette fiatalos rózsás színét; foltok takarták az arcát és itt-ott, a kezelés ellenére is lerohadt a hús, hogy látni engedje sárgás arccsontját.

– Hát, persze! Hiába is várnám, hogy legalább te velem tarts! Megint ez a nézés! Ez a beképzeltség! Neked beszélek, nem hallod, Janette?

Thompson elrántotta kekszet tartó kezét a gyermektetem elől, aztán egy gyors és nyers mozdulattal rácsapott a néhai Janette vállára. A mozdulat erejétől a test eldőlt, a fej pedig valószínűtlen szögben hátrabicsaklott úgyannyira, hogy csaknem leszakadt a nyakról. Ám ez nem történt meg és ennek oka is feltárult: öltések rögzítették össze a brutális erővel elmetezett részeket.

– Ülj rendesen, hallod? Tessék rendesen ülni! – morogta dühe ellenére is csak félhangon Thompson, aztán felkelt és visszaültette a helyére, szorosan az anyja mellé a kicsi testet. Aztán egy fél percet állt előtte és még a mutatóujját is felé emelte fenyegetően. Amikor aztán úgy ítélte, hogy minden rendben van, visszahuppant a kanapéra, felesége mellé. Ölébe vette a tálcát és a legtökéletesebb nyugalommal majszolni kezdte a süteményt, miközben kedélyesen hol családjára, hol a tévére pillantott.

– Jól van. Csak semmi rendetlenség. Így... Nézzétek a tévét, szépen, csendben. Ahogy egy ilyen békés, nyugodt családhoz illik...

Vége